

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 102

číslo: 41

9. října 2022

Cena: 10 Kč

Nejen o trocnovském hejtmanovi s farářem Janem Krškem

Rozhovory s inspirativními osobnostmi z řad ČČSH

Možná máte, milí čtenáři, stále v živé paměti rozhovor s duchovní naší církve Olgou Líbalovou, který vyšel v červnovém čísle našeho týdeníku. Potěšily nás její upřímné a odvážné odpovědi, které rozhodně nebyly žádným klišé a které jen dokázaly, jak zajímavé osobnosti máme v našich řadách. Nyní jsme se v pokračování seriálu představujícího naše husitské duchovní dovolili obrátit na bratra Jana Krška, faráře v Lužné u Rakovníka.

V naší církvi jste znám nejen jako farář, ale také historik a archivář, autor knih o dějinách trampingu a rovněž autor publikace Pět životů Jana Husa na Krakovci, která vznikla při příležitosti Husova výročí v roce 2015.

Ponechám dnes stranou otázku působení Husa na Krakovci, které jste – dle názoru mnoha odborníků zcela odůvodněně – zpochybnil. Pomalu se blíží jiné významné kulaté výročí – Jana Žižky; jak byste hodnotil jeho dobu a jeho osobnost?

Nevím, zda mohu adekvátně hodnotit postavu Jana Žižky, neboť jsem se jí nikdy pramenně nezabýval a obrázek si vytvářím jen na základě odborné literatury. Za nejvíce pozoruhodné na Žižkově postavě považuji jeho upřímné odhodlání bojovat za očistu církve i společnosti bez vedlejších hmotných úmyslů. S blížícím se koncem své životní poutě a s ohledem na chiliastické představy o příchodu Krista si uvědomoval, že vše stojí a padá na otevřeném, bezelstném vztahu k Hospodinu. Svě sobecké touhy po majetku a postavení nikdy před Bohem neospravedlním, třebaže je mohu navenek zdůvodňovat ušlechtilými cíli. Žižkovi je často vyčítána bezcitnost a krutost, což však vychází z tehdejšího způsobu vedení války. Trocnovský vojevůdce ve svém upřímném hledání Hospodina nacházel oporu ve starozákonním zápase o očistu izraelského národa. Pokud tedy chceme odsuzovat Žižku, musíme odsoudit i Mojžíše a Makabejské. Mnoho pramenů naopak ukazuje na Žižkovo sociální citění. Důkazem je i známý dopis domažlickým, kde vedení města žádá, aby zajistilo navrácení peřin a šatstva vdově po prostém pano-

šovi. Husitský hejtman nepřekročil rámec učení o trojím lidu, otázkou však zůstává, zda společenský status každé skupiny spojoval s hmotnou diferenciací. Oproti tvrzení některých marxistických historiků nelze náboženský radikalismus ztotožnit s tím sociálním. Žižka principiálně nevystupoval proti ekonomickému modelu raného Táboru. Vždyť byl předobrazem prvotní církve. Tvrď však zasáhl proti všem, kteří popírali jeho vnímání eucharistie. V Žižkově vojenském řádu dostal třetí stav právo spolupodílet se na řízení husitského svazu, což ve své době byl revoluční počin. Trocnovský hejtman má výrazný podíl na porážkách křížových výprav. Můžeme samozřejmě diskutovat, jak by naše země v případě úspěchu nepřátel kalicha vypadaly. Vítězství křížáků v bojích s katary na jihu Francie uvedlo oblast do úpadku, ze kterého se nemohla dostat po řadu století.

Chystáte se na film o Žižkovi, který se právě promítá v kinech? Co od něj očekávat? Některé recenze jsou docela příznivé, ty kritičtější mluví například o až příliš jednoduchém příběhu party žoldáků, která se únosem snoubenky nejbohatšího velmože v království Jindřicha z Rožmberka zaplétá do velkých dějin. Asi je důležité si uvědomit, že film není biografii, že je akčním snímkem, který se odehrává ve fázi Žižkova života, o které toho moc nevíme...

Film jsem ještě neviděl, ale určitě to co nejdříve napravím. U každého filmu musíme samozřejmě vnímat jeho uměleckou a faktickou stránku. Snímek Statečné srdce má s realitou společně jen to, že William Wallace skutečně existoval, ale přesto je mezi veřejností film značně populární. Přitom historické události jsou často mnohem dramatictější než sebelepší scénář. Platí to nejen o Wallacovi a Žižkovi. Vždy mě fascinovala třeba životní pout' Václava Korandy staršího

Dokončení na str. 3

Kniha Místa paměti nejvíc stránek věnuje Žižkově mohyle

Historický ústav Akademie věd České republiky vydal kolektivní monografii *Místa paměti v procesu formování moderního českého národa*. Nejdelší kapitola pětisetstránkové knihy velkého formátu nese název *Místo paměti: Jan Žižka*. Autor Petr Čornej v rozsáhlé stati mimo jiné rozebírá motivy a vybudování Žižkovy mohyly v obci Žižkovo Pole (dříve Šenfeld), která je majetkem Města Příbyslav. „V období Bachova režimu nebylo ani pomýšlení na realizaci nápadu, který ve výroční den Žižkovy smrti 11. října 1848 proklamovala na místě údajného skonu nedaleko Šenfeldu skupina českých vlastenců z Příbyslavi a jejího okolí. Pod vedením zdejšího aktivisty Augustina Bedřicha Čeply hodlala „V Plačkách“ (původně „na plácku“), kde údajně vyhlásil život slavného „výtečníka“ a obhájce „pravdy“ i „svobody“, postupně navršit z přinášené hlíny mohylu a vysadit lipové stromořadí,“ píše Čornej a dodává, že Příbyslav si však na statut místa paměti musela, stejně jako jiné lokality spojené s Žižkovou činností, ještě počkat.

PROČ KÁMEN Z PŘIBYSLAVI

NEJEN V ZÁKLADECH NÁRODNÍHO DIVADLA

Připomíná, že při pokládání základních kamenů stavby Národního divadla 15. a 16. května 1868 byl kámen z Příbyslavi odmítnut s odůvodněním, že artefakt z vojevůdcevo úmrtního místa postrádá pozitivní náboj. „Nehleď na to, Augustin Bedřich Čepel spolu s aktivisty z české i moravské strany Vysočiny hodlal 12. července 1868 uskutečnit velký tábor na místě domnělého Žižkova skonu u Příbyslavi. Kvůli úřednímu zakazu se však lidé neshromáždili na pozemku s pověstným keřem černého bezu, od srpna 1862 majetku Sokola pražského, nýbrž v lesíku Hatě,“ píše Petr Čornej.

NÁPAD SE ZRODIL PŘED 160 LETY,

PROJEKT JE STARÝ 150 LET

Vůbec první pomník Jana Žižky byl instalován na vrchu sv. Gotharda u Hořic, což však byla jen regionální záležitost.

„Na důstojnou pietní stavbu, která by vyrostla v místě hejtmanova údajného skonu u vsi Šenfeld, se pomyslelo od roku 1862. Vhodný čas k uskutečnění záměru, neúnavně prosazovaného příbyslavským rodákem a známým nakladatelem Janem Ottem, nastal v průběhu jara 1869. Tehdy se ustavily dva komitety, spojené jediným cílem. Hlavní slovo měl v Praze

Pokračování na str. 3

Kalendář na rok 2023

Pavel z Tarsu v listu Galatským 5,22 připomíná: „Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání.“

V Královéhradecké diecézi po letech, kdy jsme se zabývali tématy LÁSKA (2020), RADOST (2021), POKOJ (2022), přichází na řadu v době, kdy společnost, doufejme, začne nabírat jiný směr, další ovoce Ducha, které nám nyní jistě bude zapotřebí: trpělivost a laskavost.

Proto jsme v Hradci Králové vydali kalendář s liturgickým kalendářem s názvem TRPĚLIVOST A LASKAVOST 2023.

Budete-li mít zájem, je k dostání v kanceláři KH diecéze, nebo na adrese dieceze.hradec@ccsh.cz - rádi zašleme. Cena je 75,- Kč. Také můžete nahlédnout do našich webovek, kde nabízíme publikace námi vydané; najdete je na: <https://www.ccschk.cz/publikace>.

Život si najde cestu (i z černé díry)

Obvykle zapomínám sny ihned po probuzení, ale tento mi utkvěl v paměti a často si jej vybavuji. Vědci chtěli vynalézt způsob, jak odstranit všechny problémy a nastolit na Zemi bezstarostný život. Při pokusech však došlo k otevření černé díry, jež se postupně rozšiřovala a pohlcovala naši planetu. Nešlo to zastavit. Snaha o „lepší zítřek“ vedla k naprosté zkáze.

Narychlo se začal stavět hvězdolet pro desítky vyvolených, kteří by někde v hlubinách vesmíru založili novou lidskou kolonii. Počítačový algoritmus mě zařadil mezi ně. Dal jsem sbohem světu, odsouzenému ke zhroucení do černé díry. Z oběžné dráhy jsem sledoval poslední okamžiky našeho pozemského domova.

A pochopil jsem, že ono „vyvolení“ není výhra v kosmické loterii a veliké štěstí, ale zásah nejstrašnějšího smutku a bolesti. Pozorujete v přímém přenosu, jak umírá všechno, co jste milovali, a přesto musíte dál žít - s ranou v srdci, která se nikdy nezavře a nezahojí.

Jenže před čím utíkáte, tomu běžíte naproti. Při bludné pouti vesmírem narazil náš hvězdolet na další černou díru. Očekávali jsme konec a vlastně se na něj i těšili, neboť jsme trpěli pocitem viny, že ještě žijeme, zatímco naši milovaní zahynuli spolu s planetou, kterou jsme ve svém bláznovství a pyše zničili.

Propadli jsme se černou dírou - a překvapivě nezemřeli. Vrátili jsme se nazpět v čase o několik let a dostali šanci předejít událostem, které způsobí zánik Země. Nevím, jestli se nám to ve snu podařilo. Nevím, jestli se nám ve skutečnosti podaří zvrátit směr vývoje, o němž podvědomě tušíme, že není dobrý, ale raději na to nemyslíme a doufáme, že technologie nás buďto spasí, anebo nám alespoň nabídnou únik.

V reálném životě se nelze obrátit proti proudu času. Ale i po probuzení je možné něco ze sna přenést do bdělého stavu. Snad právě to, čeho se nejvíc bojíme a čemu se vyhýbáme, je cestou, kudy se dát a putovat k budoucnosti, o které zatím nic nevíme. Dáme-li šanci zítřku a nevzdáme-li cestu, i když teď neznáme žádná řešení, měníme cosi podstatného v kauzálním řetězci událostí. Východisko z krize možná leží za příštím ohybem cesty, kam dnes nevidíme.

Proto se pokusme znovuobjevit v sobě vůli žít, úctu k daru života a radost z něho. Buďme vděční a důvěřujme, že „život si najde cestu“, jak řekl matematik Ian Malcolm ve filmu Jurský park. Neboť „věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme“ (novozákonní List Židům 11,1).

Lukáš Bujna

Alter Christus

O Františkovi říkali, že je druhým Kristem. I ty jím máš být. Nenapodobuj Františka, ale podívej se, koho napodoboval on. Kým se nakonec také stal. Každý tvor na této zemi má v sobě Kristovu tvář. Je to tvář zraněná, ale také vzkříšená. My všichni jsme ve své nejvnitřnější podstatě spojeni s Kristem. A tak formulace - alter Christus (druhý Kristus) není ani trochu rouhačstvím, jak by se mohlo nějaké zbožné duši zdát. Je to celá pravda o Františkovi, jeho bratrech, o tobě, vašich nejbližších, pravda o mně. Tak prostě to je, a tak těžké je tuto nejsvětější pravdu přijmout.

O TICHU V NÁS / PODSTATA POKOJE A DOBRA

„Pokud miluješ pravdu, buď přitelem ticha.“ Slova syrského mystika Izáka Ninivského zvou k tichu. Jen z laskavého základu všeho, nočního ticha celého vesmíru, může povstat zvuk, který oživuje.

Jistě jste si všimli, jak se zapálení odpůrci čehokoliv začínají čím dál víc podobat svým protivníkům. Jejich duši pohltí spravedlivá válka, boj na život a na smrt. Cokoliv udělá nepřítel, je jen další záluďná hra. A v tomto pekle, kterému říká Bible „oko za oko“, slepne čím dál více lidí.

Svatý František říkal svým posluchačům: „Když hlásáte pokoj, dbejte na to, abyste ho cítili nejdříve u sebe samotných.“ I František musel o tento vnitřní pokoj prosit každý den. Ani on nebyl ušetřený neklidu, chaosu a nepochopení mezi lidmi. A také on pochyboval

nejvíce ze všeho o sobě samotném. Několik Ježíšových slov, nikoli celé teologické knihovny, ale pár slov, nechal zapadnout do svého srdce a těm věřil. Ve Františkově nekannonickém životopise je zapsán tento příběh: *Pán mi zjevil, že máme zdravít takto: „Ať ti dá Pán svůj pokoj!“ Jednou šel s jedním bratrem, který patřil k prvním dvanácti. Ten pozdravoval muže i ženy na cestě i na poli: „Ať ti dá Pán svůj pokoj!“ A protože lidé dosud neslyšeli od řeholníků podobný pozdrav, velmi se divili. Ba mnozí jim rozhorleně pravili: „To je divný pozdrav!“ Proto se ten bratr styděl a řekl blaženému Františkovi:*

„Dovol, abych směl zdravít jinak.“ Světec mu odvětil: „Ať ti říkají, co chtějí, nechápou věci Božích! Ty se však nehanbi. Lidé vznešení a kni-

žata tohoto světa budou jednou za tento pozdrav ctít tebe i tvé bratry. V tom by nebylo nic velkého, kdyby tento lid toužil po tom, co je snadné a pohodlné.

Z nepokoje rostou leda tak usnesení, statusy nebo podání na poště. Z pokoje povstává radost. Z vnitřního pokoje roste evangelium. Stává se námi a my jím.

Podle jedné legendy, nějaký čas před Františkovým obrácením, pobíhal po Assisi jakýsi muž a hlasitě volal „Pokoj a Dobro!“ Podle některých výkladů to František, ještě jako bohatý synek vlivného otce, zaslechl, ale když František přijal obrácení, tento muž už v Assisi nebyl. Nyní bylo na Františkovi, aby Pokoj a Dobro dával dál.

Tak jako otcové i matky pouště, i v nás se po chvíli ticha, někde o samotě, rozhostí nepokoj.

Mohou to být myšlenky o tom, že máme dělat něco užitečnějšího, než že bychom si měli pustit zprávy, vyřídít nedodělky, uvařit si večeři, nebo cokoliv jiného. Mohou to být hlasy, které nám budou našeptávat slova o naší nehodnosti, připomínat nám naši minulost, budou to hlasy z nevědomí, a tak podobně.

Ale právě podle otců i matek pouště máme nechat tyto myšlenky jít svou cestou. Protože nyní jde třeba jen o deset minut s Bohem. Opravdu všechno počká. Nemusím mít stále zapnutý mobil a být online pro všechny. Naopak. Mohu být chvíli sám se sebou, i má duše potřebuje načerpat sílu a vnitřní pokoj. A mohu tu být také proto, abych si uvědomil, že v onom pokoji jsem spojený s Kristem. To on je nyní zde, v mém srdci, a chce alespoň na chvíli setrvat.

Filip Štojdl

Z kazatelského plánu

18. neděle po svatém Duchu

Zbav mě hříchu, očisti' yzopem a budu čistý, umyj mě, budu bělejší nad sníh. (Žalm 51,9)

První čtení: 2. Královská 5,1-15c

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VI)

2. Abychom svým bližním dokázali sloužit k jejich duchovnímu prospěchu, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom vírou i skutky lásky přispívali k jednotě a blahu církve i národa, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, ochraňuj svou obec věřících, aby pod tvou mocnou záštitou prospívala v dobrých skutcích ke tvé větší cti a slávě! Osvi' nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Timoteovi 2,8-15

Evangelium: Lukáš 17,11-19

Verš k obětování: Rút 1,16b

Verš k požehnání: 1. Tesalonickým 5,18

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že svému lidu zůstáváš věrný a ve svátosti křtu a večeře Páně do nás vštěpuješ svůj božský život. Dej, abychom se stále radovali, že jsme zahrnuti do nové smlouvy, kterou jsi s námi uzavřel skrze svého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 12, 14, 24, 83, 101, 102, 324, 326

Nad Písmem

Zázračná uzdravení a vděčnost L 17,11-19

Malomocenství je i dnes stále závažná, ale našťastí léčitelná nemoc. Dříve však pro člověka znamenala rozsudek smrti v dlouhodobém odloučení od všech zdravých lidí. Jedinec byl ponechán jen sám sobě, případně společnosti podobně vyloučených tak, jak to ostatně stanovil Mojžišův zákon v knize Leviticus (13,45). Společné utrpení spojuje dříve neslučitelné, třeba i jinak v nepřátelství žijící Židy a Samařany.

Skupinka deseti malomocných se neodvažuje k Ježíši přiblížit a jen zpovzdálí prosí o milost. „Jděte a ukažte se kněžím!“ To znamená k tehdejší vrchním hygienikům, kteří mohou nemocné, nečisté, opět prohlásit za čisté, schopné návratu do společnosti, do bohoslužebného života, ke všemu, čím dříve byli. Asi se těžko vžijeme do jejich pocitů, když zjistili, že jsou uzdraveni,

že se opět stali plnohodnotnými bytostmi, že se mohou vrátit ke svým rodinám. A tak se asi rozutekli každý po svém. O tom se v evangeliu už nic neříká.

Odešli všichni až na jednoho uzdraveného, který se vrací k Ježíšovi, aby poděkoval. Všech deset projevilo víru v Krista, přijalo uzdravení, ale jen jeden žasl nad nesamozřejmostí daru a chválil Boha za jeho mocný čin a jen on došel chvály. Právě ten, od kterého se poznání Boha nejméně čekalo, si uvědomil, že nás Bůh miluje a dává nám v Ježíši své dary milosti. Před ním se sklání a přijímá z Božích rukou vše, co se nabízí.

Ke stejnému poznání přichází i aramejský vojevůdce Náman, který, ač mocný, je ve své nemoci bezmocný a po svém uzdravení vyznává víru v Boha. Nejenže je jeho tělo zase

zdravé, ale nastala u něj i vnitřní proměna. Obdobně jako u uzdraveného Samařana se změnilo mnohem víc než uzdravené tělo. Od okamžiku uzdravení bude uctívat Hospodina.

Každý z nás něčím trpí a strádá a prosíme o uzdravení – těla, duše, vztahů. Jen by to tou prosbou nemělo skončit. Až příliš často je Kristus jen nástrojem k vyřešení našich problémů, jakýmsi divotvůrcem tam, kde sami nestačíme. Voláme ho jako záchranáře na telefonu a očekáváme nápravu, a pak zase někdy příště, až budeme potřebovat.

Záchrana, jaké se dostalo zmíněnému malomocnému, nebyla jednorázová záležitost. Vděčnost, úžas, radost z Božích darů nás vedou k láskyplnému vztahu, kdy vděčnost není obchodní záležitostí, ale skutečným a upřímným projevem našeho srdce. **Tereza Koselová**

**Pane Bože, prosíme tě,
měj s námi trpělivost a uč nás stálosti a věrnosti.
Děkujeme, že máme kam se obracet.
Děkujeme, že slyšíš naše modlitby. Amen.**

Nejen o trocnovském hejtmanovi s Janem Krškem

Dokončení ze str. 1
nebo Petra Payna. Mrzí mě tedy, že si tvůrci vybrali období, o kterém se toho moc neví.

A jedna obligátní otázka: jaká byla Vaše cesta k duchovenskému povolání?

K duchovenské službě jsem se dříve nepovažoval povolán. Nevěřil jsem, že budu schopen vnímat potřeby svých farníků, řešit jejich krizové situace a vždy je nasměrovat ke Kristu. Svě místo jsem viděl ve vědecké

Pochopil jsem, že pokud chci lidem ukázat cestu ke Kristu, musím se zbavit různých předpokladů a mýtů o křesťanství.

práci. Ke změně došlo až po mém přestěhování do Lužné, kdy za mnou přišel bratr farář František Slavík, zda bych se nechtěl stát zdejší duchovním. První reakce byla odmítavá. V dalších rozhovorech jsem ale začal měnit názor, když se mi bratr Slavík snažil vysvětlit, že právě vědomí vlastní nedokonalosti je předpokladem kněžského povolání. Vedle bratra Slavíka jsem celou záležitost řešil i se žateckým farářem Jiřím Adámekem, v jehož náboženské obci jsem vyrůstal a duchovně se formoval. Musím říci, že moje rozhodnutí neprovázely nějaké vnější znaky či záznaky. Nestalo se vůbec nic. Koneckonců úplně stejný pocit zažil i Josh McDowell, když ve své knize „Více než tesař“ popisoval svoje obrácení ke Kristu.

Jak vypadá společenství v Lužné, kdo se k bohoslužbám schází a jak si spolu – a s Vámi – rozumí?

V Lužné v době mého nástupu měl o bohoslužebný život zájem jeden člověk, který se záhy odstěhoval. Přišel jsem vlastně do misijní stanice, kde si možná někdo vzpomněl, jak jeho rodiče chodili na bohoslužby. Pochopil jsem, že pokud chci lidem ukázat cestu ke Kristu, musím se zbavit různých předpokladů a mýtů o křesťanství. Začal jsem tedy organizovat biblická setkání na různá provokativní témata, což záhy přineslo své ovoce. Vytvářelo se křesťanské společenství z lidí ovlivněných různými konfesemi. Všechny však oslovovalo modernistické poznávání Bible v souladu s vědeckými poznatky. Během času pak společenství dospělo k potřebě vlastního liturgického života.

Problémem je, že většina hledajících se jako první setkává s bohoslužbou. Člověku neznalému věci pak může připadat, že farář jako cvičená opice předvádí show s vínem a s oplatkou. Myslím si proto, že využívání bohoslužby jako propagačního prostředku není šťastné

řešení. To, že se v Lužné budovalo vše od základu, přinášelo i své výhody. Kromě určité myšlenkové jednoty jsou to především nadstandardní, skutečně křesťanské vztahy. Osobně jsem to poznal v minulém roce, když se za mě v krizové situaci společenství prostřednictvím rady starších postavilo. Velký dík patří především předsedkyni rady starších Veronice Matějkové, která obětavě slouží v náboženské obci a pomáhá řešit řadu složitých situací.

Jste spoluautorem knihy Český trampingu v časech formování a rozmachu, a autor knihy Meziválečný trampingu na Rakovnicku. Co Vy a trampingu? Předpokládám, že Vám není cizí...

Trampingu se věnuji od svých třinácti let. Samozřejmě jezdím méně než v době dospívání s ohledem na bohoslužebné a další povinnosti. Stále ale považuji za nejkrásnější noc tu pod hvězdnatou oblohou v odlescích plápolajících ohně, k čemuž vedu i své děti. Při svém trampování jsem ale nikdy nejezdil pravidelně na stejné místo, nebyl oficiálním členem žádné osady a nikdy nenosil příšitou domovenku. Dokonce jsem neměl žádnou trampskou přezdvíčku. V době, kdy jsem napsal knížku o Husovi a Krakovci, mi sice někteří kamarádi začali říkat „Lefl“, ale ani to se dlouho neujalo.

A na závěr: Na čem v současné době vědecky pracujete?

V souvislosti s výročí vzniku Církve československé jsme v okresním archivu připravovali odbornou konferenci, která se kvůli covidu neuskutečnila. Sestavili jsme však sborník konferenčních textů a nyní ho předali do sazby. Myslím si, že zastupuje většinu klíčových historiků zabývajících se vznikem ČČS: Pavel Marek, Jaroslav Šebek, Karel Řeháček, Marek Šmíd, Martin Chadima, Bohdan Kaňák, Jaroslav Hrdlička a Jitka Jonová. Úvod napsal přední český historik Ivan Hlaváček. K autorům jsem se připojil i já se článkem o vztahu prezidenta Masaryka k úsilí ČČS ovládnout náboženský prostor v Čechách. Snažím se tady na základě archivních pramenů vyřešit spor, kdy na jedné straně je prezident s cíli ČČS ztotožňován, na straně druhé hovoří někteří historikové o postupném sblížení Masaryka s katolicismem. V budoucnu pak plánuji knihu o spoluzívání katolických kostelů Církví československou.

Děkuji za rozhovor a přeji, ať se Vám daří – ve všech směrech Vaší činnosti.

Klára Matoušová

Pospolu s Radkou Váňovou

„Pokládám všechno za ztrátu, když to srovnám s nesmírným pokladem poznání Krista Ježíše, svého Pána.“

Tento verš z epistol Filipským v Žilkově překladu si zvolila ke svátosti biřmování v září 1977 pětadvacetiletá studentka houslové hry na JAMU Radana Váňová.

Když letos na jaře oznámila po opatrném váhání (a našem jemném naléhání) opětovnou kandidaturu na předsedkyni rady starších zlínské náboženské obce, doprovodila ji slovem z druhé kapitoly Skutků apoštolských (2,44-47): „Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. Chválili Boha a byli všemu lidu milí.“ Snadno si každý spočítá, kolik mezi tím uplynulo let a k jakému jubileu píšeme nyní tuto zdravici.

K té jistě patří i hrst biografických údajů, ale dejme přednost oněm dvěma citátům. První se soustředí na subjektivní zkušenost (nejen) mladého člověka, co o Bohu ví spíš zvnějšku, ale teprve až sám za sebe dospěje k vyznání vztahu „já – Ty“, otevře se mu pravý poklad víry. A ten druhý ukazuje obraz společenství, jež jednotlivými osobními vyznáními vzniká, bohabojností se udržuje a světu okolo slouží. První i druhé k sobě přirozeně patří a obojí spatřujeme u Radky ve vzácné harmonii. Z tohoto souladu pak, zdá se, pramení její služebnost, skromnost i pevnost.

To vše mohla od mládí rozvíjet jako houslička Brněnského rozhlasového orchestru lidových nástrojů či v 80. letech zlínské filharmonie, ale ještě víc zřejmě v praxi houslového pedagoga na konzervatoři v Plzni a pak na Církevní konzervatoři v Kroměříži a ZUŠ ve Zlíně, kde učila od roku 1982 až donedávna. „Povolání učitelky hudby mě naplňuje,“ říkávala leckdy, třeba v době, kdy odolávala

nabídkám plně vstoupit do církevních služeb.

K církvi se přibližovala postupně, v čase dospívání na konci 60. let, kdy jako studentka brněnské konzervatoře účinkovala v brněnských kostelích a sborech a poznávala jejich různorodost. Že nakonec zakotvila u husitů, bylo víc než dávným křtem v kolébce dáno společenstvím mládeže, které poznala na Starém Brně kolem farářky Miloslavy Skálové. Citlivou vstřícnost vůči ekumeně, již si tehdy vypěstovala, zúročovala časem i jinde: nejen v manželství s podobně otevřeným Antonínem Váňou (katolíkem a pravidelným účastníkem husitských bohoslužeb), ale také aktivním zájmem o spiritualitu Taizé nebo v praktickém soužití ve zlínském kostele, který naše náboženská obec spoluzívá s domovskými evangelíky a Církví bratrskou.

V tomto kostele byla také o Velikonočním pondělí roku 1991 vysvěcena na jáhenku biskupem Vratislavem Štěpánkem a spolusvětiteli, mezi nimiž byl kromě Miloslavy Skálové i zlínský farář Ladislav Kopecký, který Radku v roce 1989 povzbudil ke studiu kazatelského kurzu. To bylo ještě před listopadovou revolucí, kdy se souběh pedagogického a církevního působení zdál nemožný; jak Radka vzpomíná, obavy toho druhu zaháňel bratr farář Kopecký prorockými slovy: „Kdo ví, co bude za dva roky...“ Jako jáhenka slouží od té doby trvale, s největší intenzitou po roce 2007, kdy po úmrtí bratra faráře Kopeckého trvalo čtyři roky, než do Zlína přišel jeho nástupce.

Ale je mnoho dalších činností, jež koná mimo kazatelnu. Lektorská služba, programy pro děti a mládež, pastorační návštěvy, ochotná ruka ke každé drobné i větší práci. A hlava, která i po více než třiceti letech na pozici předsedkyně rady

Dokončení na str. 4

Knihy MÍSTA PAMĚTI...

Dokončení ze str. 1

ustavený a Janem Ottem vedený Výbor pro zřízení Žižkova pomníku u Přibyslavi, zatímco regionální záležitosti řešil přibyslavský výbor v čele s Augustinem Bedřichem Čeplem,“ uvádí Čornej a dodává:

„Ze soutěže vyhlášené v létě 1869 pro ‚pláček‘ u Šenfeldu vyšel v únoru 1872 vítězně návrh architekta Antonína Wiehla. Mohutná, téměř 15 metrů vysoká kamenná mohyla, obsahující v horní části 20 desek evidujících Žižkova vítězství a zakončená na vrcholu kalichem, naplňovala dobovou představu piety, prokazované místu drahému celému národu a splující Žižkův hrob... Charakter celonárodního tábora logicky měla i slavnost odhalení Žižkovy mohyly v slunečnou neděli 20. září 1874, přesně tři týdny před kulatým výročí hejtmanova skonu. Kolem pomníku, u něhož vlál černý prapor s rudým kalichem, vytvořilo působivý čtverec 1000 členů Sokola, hlavní projev přednesl nejlepší český politický řečník Eduard Grégr.“

Čornej soudí, že „mohyla povýšila Žižkovo Pole na místo dějinné paměti národního významu (Čechů světly bod“), jehož přitažlivost násobila blízkost Havlíčkovy Borové, s rodným domem brixenského mučedníka. Zájem veřejnosti o památnou lokalitu však postupně opadl, zvláště kvůli komplikované dopravě. Přímé železniční spojení mezi Prahou a Přibyslaví existuje až od roku 1953.“

KOPIE STOJÍ V LIPANECH

Obdobná mohyla se tyčí na jiném památném místě - v Lipanech, dnes osadě obce Litice v okrese Kolín.

Petr Čornej sděluje, kde se vzala: „Wiehlova architektura, vyjadřující smutek, bol, pietu, vděk i naděje obrozeného národa, natolik odpovídala dobovému citění a vkusu, že brzy posloužila jako inspirace kameníku Karlu Kohoutkovi ze Smíchova, který s víceméně okopírovaným projektem vyhrál roku 1881 konkurs vypsaný spolkem Prokop, na pomník situovaný nad lipanským bojištěm.“

NOVÁ ZELENĚ

V citované kapitole knihy **MÍSTA PAMĚTI V PROCESU FORMOVÁNÍ MODERNÍHO ČESKÉHO NÁRODA** autor odkazuje na publikace přibyslavských historiků - Rudolfa Ludmily a Františka Půži.

Připomeňme, že vlastník Žižkovy mohyly, Město Přibyslav, se nyní stará o revitalizaci okolní zeleně. Náklady přijdou na 414 000 korun. Čtyři pětiny z toho pokryje dotace Evropské unie, kterou zprostředkoval Státní fond životního prostředí a Agentura ochrany přírody a krajiny. Jednu pětinu hraje Město Přibyslav. Ukončení projektu se předpokládá v září 2024, tedy bezprostředně před 600. výročí Žižkova skonu.

Ivo Havlík,
Foto autora

Seminář Duchovní správa v proměnách doby

Seminář je určen pro všechny duchovní a pracovníky Církve československé husitské, ale zejména duchovním, kazatelům a pastoračním pracovníkům do pěti let služby. Koná se v úterý 25. října v Komenského sálku v prostorách Husova sboru v Praze 6-Dejvicích, Wuchterlova 5. Seminář zajišťuje Naukový odbor Úřadu Ústřední rady ČČSH pod záštitou bratra patriarchy Tomáše Butty.

Seminář moderují: Eva Vymětalová-Hrabáková a Tomáš Novák.

Program:

9 - 9.30 h Prezence

9.30 - 10 h Zahájení - br. patriarcha

10 - 11 h Utváření společenství náboženské obce po stránce spirituální a vztahové - podněty, překážky, zkušenosti - Petr Šandera, - diskuse

11 - 12 h Ekleziologické modely v budoucnosti - Jiří Vogel - diskuse

12 - 12.30 h Pauza na oběd, zajištěn interně (2. patro)

12.30 - 13.30 Aktuální otázky duchovní správy.

Referáty: Kristýna Ptáčková, Samuel Vašin a další; diskuse

13.30 - 13.55 Závěr semináře - zhodnocení, náměty

13.55 - 14 h Ukončení semináře - modlitba

Přihlášky: Vyplněné přihlášky je třeba zaslat na adresu tajemnice Jany Krajčířkové do 15. října 2022: jana.krajcirikova@csh.cz.

Zprávy

Radost ze svátosti biřmování
a uvedení do kazatelské služby v Blansku

Deštivá, ale krásná byla třetí zářijová neděle v blanenské náboženské obci. Pozvání do našeho dřevěného kostela v Blansku přijal náš brněnský biskup Juraj Jordán Dovala. Při bohoslužbách udělil svátost biřmování našim biřmovancům. Připraveno přijmout tuto svátost bylo sedm sester a bratří, jako je sedmero darů Ducha svatého. Bohužel během týdne dva onemocněli na covid-19, a tak biřmování přijalo nakonec pět věřících. Sestra Martina Bulgurovská byla pověřena při bohoslužbách externí kazatelskou službou.

Kostel byl tradičně plný lidí a srdečné atmosféry, do které se slabounce proplétaly nitky nervozity a chvějivého očekávání. Bratr biskup vedl liturgii v češtině, ale kázání přednesl ve své rodné slovenštině a bylo to opravdu působivé připomenutí, že jsme v Církvi československé husitské a že alespoň na této

úrovni jsou Češi a Slováci stále bratři a sestry. Průběh biřmování byl srdečný, lidský a dojemný, což dokazovalo i šustění kapesníků v mém okolí a při-

znávám, že jsem jej také potřebovala. Vzduchem se vznášela úcta, pokora, hrdost, láska a soudržnost a já jsem věděla, že tady jsem nejen ve svém duchovním domově, ale v našem společném chrámu čistého srdce, radosti, pokory, přijímání a dávání.

Na program se dostala ještě jedna krásná záležitost, oslavení narozenin hned dvou sester, Martinky a Idušky. Všichni jsme jim za zvuků varhan přáli jenom to nejlepší a ujistili je, že kromě vlastních rodin mají i tuto naši duchovní rodinu, která je bude vždy podporovat, povzbuzovat a přijímat takové, jaké jsou. Po bohoslužbách rozdávali biřmovanci koláče účastníkům bohoslužeb – to už je u nás taková tradice. Následovala zahradní slavnost na faře a přes deštivé počasí i na farní zahradě. V úctě se skláním před všemi, kteří připravovali a zajišťovali servis, ať už se jednalo o kávu, točení piva, přípravu pokrmů, grilování masa, pečení sladkého či sklizení a mytí nádobí, vše fungovalo jako dobře promazaný stroj. S vděčností

Petra Anna Marie Heinrichová

Pospolu s Radkou Váňovou

Dokončení ze str. 3

starších stále dumá, čím obohatit život náboženské obce. Jsou-li dveře naší obce vlídně a laskavě otevřeny každému, troufám si tvrdit, že je to do velké míry osobností Radany Váňové.

Mimochodem, když jsem před osmnácti lety přišel – poprvé a ničeho neznaje – do bohoslužebného shromáždění zlínských husitů, hádejte, kdo mi podal zpěvník a vysvětlil, jak se v něm orientovat...

Milá Radko, přejeme Ti k životnímu jubileu stálý van Božího pozhánání, vytrvalost do každého dne a pravidelnou špetku radosti z víry.

Ať jsme s Tebou i díky Tobě tím společenstvím ze Skutků apoštolských, jež jsi shora uvedeným citátem měla na mysli.

Marcel Sladkowski a všeci Zlínští

Slávek Klecandr
recitál

přijměte pozvání na
sólóový recitál
kytaristy, písničkáře a kapelníka skupiny Oboroh

Slávka Klecandra
neděle 16. října od 17 hodin
Lužná - Husův sbor
vstupné dobrovolné
Husův sbor Lužná - www: husuv-sbor-luzna.weebnode.cz

foto Jindřich Oplít

Pronájem ve sboru v Novém Bydžově

Náboženská obec v Novém Bydžově (ul. Dr. M. Tyrše 110) nabízí v budově Husova sboru k pronájmu garsonieru s oknem do zahrady v přízemí o velikosti 16,3 m². Obytná místnost činí 14 m², sprchový kout a WC o velikosti 2,3 m². Vybavení: kuchyňská linka, skříňky, elektrický sporák s troubou, mikrovlnná trouba, lednička s mrazákem, pračka, stůl, židle. Vybavení nezahnuje postel ani případný další nábytek. Nájemné činí 9 000,- Kč, v nájemném jsou započítané energie, elektřina, plyn, vodné a stočné. Kontakt: cesh.bydzov@centrum.cz, br. farář Vladislav Pek

Táborská setkání s komorním souborem Matoška

V rámci mezinárodního festivalu Táborská setkání 2022 se ve Sboru Božích bojovníků v Táboře uskutečnil dne 17. 9. již tradiční koncert Komorního souboru Matoška.

Na koncertě byla provedena díla českých a světových skladatelů a skladby z vlastní tvorby. V okénku mladých talentů zazpívaly Nina, Marika a Anita Matoškovy píseň J. Suchého a J. Šlitra: Babeta.

Nina a Marika ještě zahrály na klavír sólovou skladbu. Účinkovali: Eva Matošková – varhany, Martin Matoška – violoncello, Dalibor Matoška – fagot, violoncello, varhany, průvodní slovo a závěrečné pozhánání. V rámci koncertu zazpívali všichni účastníci koncertu píseň DÍKY za doprovodu varhan.

Dalibor Matoška

Foto: Helena Hrabětová, Martin Matoška

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Deset malomocných

Poznáte-li, které z následujících vět odpovídají biblickému příběhu (L 17,11-19), získáte správná písmenka do tajenky.

1. Ježíš potkal deset malomocných na cestě do Jericha. ANO (L) NE (O)
2. Když se potkali, nemocní se hned hrnuli přímo k Ježíšovi. ANO (J) NE (Č)
3. Hlasitě volali: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“ ANO (I) NE (E)
4. Ježíš je hned začal léčit speciální mastí. ANO (T) NE (Š)
5. Řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím!“ ANO (T) NE (H)
6. Když tam šli, byli očištěni. ANO (Ě) NE (O)
7. Dva z nich se hned vrátili a chválili Boha. ANO (M) NE (N)
8. Ježíš se divil: „Nebylo vás očištěno deset? Kde jsou ostatní?“ ANO (Í) NE (S)

(Řešení z minulého čísla: Povinnost.)

Jana Krajčířiková

Scénické čtení v Č. Kostelci

Náboženská obec naší církve v Červeném Kostelci vás zve 19. října v 18 hodin na hudebně-literární kompozici – scénické čtení „...KDE I SMRT JE ČISTÁ“ (Interview s Antoine de Saint Exupérym). Napsal Stanislav Kubín. Žižkův sbor CČSH, ul. Manželů Burdychových 305. **red**

Divákem i hercem
na náboženské scéně

Srdečně zveme na Husitskou teologickou fakultu UK na konferenci k oslavě 25 let existence religionistického časopisu Dingir. **Sobota 15. října od 9.30 do 17 hodin**, Pacovská 350/4, Praha 4. Vstup volný. **red**

Olomoucká diecéze Církve československé husitské vypisuje
vyhledávací řízení na funkci

diecézní/-ho tajemníka/-ce v úvazku 1,0.

Požadavky:

- dokončené min. SŠ vzdělání s maturitou
- kladný vztah k administrativě
- pečlivost, komunikativnost
- členství v CČSH výhodou
- trestní bezúhonnost doložená výpisem z rejstříku trestů
- dobrá uživatelská znalost práce na počítači
- řidičský průkaz skupiny B výhodou (není podmínkou)

Výše mzdy se řídí církevními předpisy.
Předpokládaný termín nástupu je 1. 1. 2023.
Více informací na tel.: 776 765 105
nebo na e-mailu: dieceze.olomouc@ccsh.cz.

Nabídky se životopisem a motivačním dopisem zasílejte do 13. 11. 2022 prostřednictvím e-mailové adresy dieceze.olomouc@ccsh.cz nebo poštou na: Olomoucká diecéze Církve československé husitské, Žilinská 113/5, 779 00 Olomouc.

